

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU TUZLANSKE ALTERNATIVE

Broj: 03-07-6-319/22
Sarajevo, 01.11.2023. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Tuzlanske alternative za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je Tuzlanska alternativa prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno, što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Tuzlanske alternative za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Tuzlanska alternativa se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos	Struktura
		(KM)	(%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	40.209,20	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	40.209,20	97,67
II	Ostali prihodi i drugo	1.000,00	2,43
	Izvori finansiranja (I+II)	41.209,20	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 21.724,29 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Tuzlanska alternativa. Skraćeni naziv TA.

Stranka je registrovana kod Općinskog suda u Tuzli, rješenjem broj: 032-0-Reg-13-00251 od 19.03.2013. godine.

Sjedište političke stranke je u Tuzli, ul. ZAVNOBIH-a 15.

Ovlaštena lica za predstavljanje stranke su: Mensur Alić, predsjednik i Merisa Kušljugić, tehnički sekretar.

Lice ovlašteno za finansijske izvještaje za 2021. godinu je Merisa Kušljugić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Tuzlanska alternativa je iskazala sljedeću organizacionu strukturu:

- Gradska organizacija.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Tuzlanske alternative za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Tuzlanske alternative obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju izvršila je pregled godišnjih finansijskih izvještaja u periodu od 2015. do 2020. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Služba za reviziju je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Tuzlanske alternative za 2020. godinu, nakon koga je izdat izvještaj o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci: da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava i isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da obrati pažnju na ispravnost i relevantnost knjigovodstvenih isprava, da uspostavi potpune, tačne i pravovremene evidencije o rashodima stranke, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da u svrhu predizborne kampanje troši sredstva u zakonom dozvoljenom iznosu i da postupa u skladu sa podzakonskim aktima koje donosi Centralna izborna komisija BiH.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Tuzlanska alternativa nije ispoštovala ranije date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Tuzlanska alternativa nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu Tuzlanska alternativa je iskazala ukupne rashode u iznosu od 21.724,29 KM.

Uvidom u Okvirni finansijski plan za 2021. godinu koji je dostavila Tuzlanska alternativa, utvrđeno je da je stranka predvidjela ukupne troškove u iznosu od 41.940,00 KM.

Analizom Okvirnog finansijskog plana, utvrđene su manjkavosti samog plana, tj. isti sadrži formalne greške koje se odnose na period, te je sačinjen na način da ne obezbjeđuje dovoljnu transparentnost utrošenih sredstava, kao i njegovu uporedbu sa ostvarenim troškovima, odnosno nije dovoljno analitičan. Tako je stranka planirala sredstva za troškove usluga, a kontrolom bruto bilansa utvrđeno je da se ova planirana stavka sastoji iz 14 različitih vrsta usluga. Stranka je imala

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

obavezu da planira usluge po vrsti, na primjer bankarske usluge, telefonske usluge, knjigovodstvene usluge i slično.

U postupku kontrole utvrđeno je da je stranka finansijska sredstva trošila mimo svog Okvirnog finansijskog plana za 2021. godinu, kako slijedi:

-Stranka je planirane troškove ličnih primanja radnika (plata, topli obrok, prevoz) prakoračila za 2.775,06 KM, s obzirom da je finansijskim planom predviđen trošak u iznosu od 5.000,00 KM, a ostvaren je trošak u iznosu od 7.775,06 KM.

-U planu utroška sredstava stranka nije predvidjela sljedeće troškove: troškove knjigovodstvenih usluga, troškove platnog prometa, troškove poštarine i interneta, troškove telefona, troškove goriva i maziva, utrošenu vodu, troškove taksi, novčanih kazni i sl., troškove obezbjeđenja i rashode ranijih godina.

Stranka je u 2021. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 3.732,81 KM, i to: troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 1.755,00 KM, troškove platnog prometa u iznosu od 526,70 KM, troškove poštarine i interneta u iznosu od 146,35 KM, troškove telefona u iznosu od 491,53 KM, troškove goriva i maziva u iznosu od 107,83 KM, utrošenu vodu u iznosu od 127,00 KM, troškove taksi, novčanih kazni i sl. u iznosu od 16,70 KM, troškove obezbjeđenja u iznosu od 11,70 KM i rashode ranijih godina u iznosu od 550,00 KM.

S obzirom da Tuzlanska alternativa plan utroška sredstava nije sačinila na način da obezbjeđuje dovoljnu transparentnost utrošenih sredstava, kao i njegovu uporedbu sa ostvarenim troškovima, odnosno nije dovoljno analitičan, te da je finansijska sredstva u iznosu od 6.508,37 KM utrošila mimo svog plana utroška sredstava, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Tuzlanska alternativa nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije vodila potpune evidencije o svojim rashodima i obaveze, te obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka u obrascu 2 (Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala tačne podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskog računa, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

U obrascu 2 iskazan je transakcijski račun broj: 1995060042669585 kod Sparkasse banke d.d. sa sljedećim podacima: početno stanje na dan 01.01.2021. godine u iznosu od 560,28 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 836,40 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 1.255,00 KM i stanje na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 141,68 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa koje je stranka dostavila za period od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine, utvrđeno je sljedeće: početno stanje na dan 01.01.2021. godine u iznosu od 560,28 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 819,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 1.255,00 KM i saldo na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 124,28 KM.

- (2) Stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala promet ostvaren putem blagajne podračuna, čime je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

Stranka u obrascu 2.1 finansijskog izvještaja (Pregled stanja blagajne) je iskazala samo promet blagajne Gradske organizacije i to: saldo na dan 01.01.2021. godine u iznosu od 388,74 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 2.950,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 3.028,67 KM i saldo na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 310,07 KM.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala promet blagajne na dvije analitičke kartice i to: *novac u blagajni* sa prometom iskazanim u godišnjem finansijskom izvještaju, te *novac u blagajni podračuna* sa sljedećim prometom: saldo na dan 01.01.2021. godine u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 550,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 550,00 KM i saldo na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 0,00 KM.

Politička stranka je imala obavezu da u finansijskom izvještaju iskaže odvojeno promet blagajne i promet blagajne podračuna, s obzirom da je i u poslovnim knjigama uspostavila odvojene evidencije o prometu gotovim novcem.

- (3) Stranka je u 2021. godini isplatila i u poslovnim knjigama evidentirala na kontu *rashodi ranijih godina* isplate dnevnica posmatračima iz 2020. godine u iznosu od 550,00 KM. Stranka nije obračunala porez i doprinose na isplaćena sredstva.

S obzirom da je riječ o isplatama dnevnica fizičkim licima koja nisu zaposlena u stranci, tj. isplatama koja imaju karakter ličnih primanja, stranka je imala obavezu da na isplaćena sredstva obračuna porez i doprinose, te iste iskaže u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju.

- (4) Knjigovodstvene evidencije o blagajni, transakcionim računima, potraživanjima stranke, obaveze prema dobavljačima, odnosno njihovom prometu, kao i rashodima i prihodima tokom izvještajne godine nisu uspostavljene u skladu sa računovodstvenim propisima.

U poslovnim knjigama, odnosno pojedinačnim analitičkim karticama za 2021. godinu, promet navedenih stavki je iskazan u višestruko većem iznosu od stvarnog prometa. Iako se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH poslovne knjige zaključuju poslije knjiženja svih poslovnih promjena i obračuna na dan završetka poslovne godine, stranka je u poslovnim knjigama za izvještajnu 2021. godinu, umjesto početnog salda, prenijela ukupan promet iz prethodnih godina.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Tuzlanskoj alternativi da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,***
- ***da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune evidencije o rashodima i obavezama, i***
- ***da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.***

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Tuzlanska alternativa se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu. Uz očitovanje, politička stranka nije dostavila dodatne dokaze i dokumentaciju koji bi uticali na nalaze i mišljenje izneseno u Preliminarnom

izvještaju, pa nalazi ostaju nepromjenjeni. U svom očitovanju politička stranka prepoznaje da je došlo do propusta kada je u pitanju prikazivanje finansiranja i poslovanja za protekli period, ističući da će se u narednim aktivnostima najpreciznije voditi odredbama i zakonskim propisima.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

Pomoćnik revizora

Rijad Selmanović